

УДК: 378.091.5:616-036.3

ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ ТА ФІЗИЧНІ МАРГІНАЛИ: ПОНЯТТЯ ТА СУТНІСТЬ
В РАМКАХ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ СВІТОГЛЯДУ МАЙБУТНІХ
СПЕЦІАЛІСТІВ

I. М. Чеховська, К. А. Голодько, Н. М. Філатова, Г. Л. Нікуліна

Харківський національний медичний університет

Н. С. Герасименко

Національний аерокосмічний університет «Харківський авіаційний інститут»

HUMAN HEALTH AND PHYSICAL MARGINAL-PERSONS: CONCEPT AND
ESSENCE WITHIN THE FRAMEWORK OF THE ISSUE OF FUTURE
SPECIALISTS' OUTLOOK FORMATION

I. M. Chehovska, K. A. Golodko, N. M. Filatova, G. L. Nikulina

Kharkiv National Medical University

N. S. Gerasimenko,

National Aerospace University "Kharkiv Aviation Institute"

Резюме. Аргументовано необхідність наявності учбово-виховної складової в системі нормативно-технічних документів (НТД) для спеціалістів медичного профілю.

Summary. The necessity of teaching-and-educational component in the system of normative-technical documents (NTD) for medical specialists is proved.

Вступ. Формування особистості майбутніх спеціалістів різних медичних технологій завжди пов'язане з низкою різноманітних проблем (етичних, гуманітарних, філософських, наукових та ін.), але найбільш значущим фактором світогляду лікаря є усвідомлення особистого значення в житті іншої людини (пацієнта). Історичним інтегралом такої обізнаності, безперечно, була і є клятва Гіппократа та її сучасний аналог – кодекс честі лікаря. Студент не може залишатися осторонь цих важливих питань у процесі вивчення медичних дисциплін та оволодіння їх практичними складовими. Сучасні медичні технології визначаються системою НТД, формування якої затверджується

Конституцією держави або Законом законів, тобто не кожна людина, яка формується як спеціаліст, може сприймати себе як громадянин держави, в якій навчається. Тому в навчальних технологіях особливу увагу потрібно приділяти медичним питанням, які сприймаються однаково в різних державах, незалежно від національних особливостей громадянина та Конституцій. Одним з таких питань є поняття здоров'я людини та обсяг медичної допомоги, пов'язаний з ним.

Основна частина. В медичній освіті поняття «здоров'я» визначене ВООЗ і використовується як термін, який відноситься до пропедевтичної складової різних медичних дисциплін [1] і визначає межі здоров'я людини, що на мові термінів має назву «адаптація», відносно якої людина може як залишатися здоровою, так і захворіти з імовірністю у співвідношенні 0,5:0,5. Тобто прикордонний стан і адаптація – це одне й те ж з точки зору будь-якої пропедевтичної дисципліни. З точки зору філософського трактування, фізичні маргінали – це перехідна група населення, в яку входять люди послаблені, з уродженими чи набутими фізичними і психічними відхиленнями, що спровоковані поганою екологією чи спадковістю, шкідливими звичками, неякісною їжею, водою тощо [2]. Такий розподіл прогнозів ризиків, на наш погляд, досить чітко передає фаталізм розвитку хвороби і не демонструє філософську складову імовірності відсутності хвороби, крім того, існує практична складова терміну «адаптація» в понятті здоров'я людини.

Наприклад, рівень здоров'я дитини в Україні може бути визначене завдяки чотирьом або п'яти групам здоров'я [1], а реалізація якісних показників питної води відрізняється в різних державах у зв'язку з соціально-економічним чинником [4], тобто будь-яка профілактична медична дисципліна повинна мати і має своє поняття здоров'я.

На момент існування структурного підрозділу відділення гігієни харчування в СЕС України, поняття здоров'я людини з точки зору гігієни харчування визначалось як вага людини у сукупності з вітамінним статусом [3]. Але на даний момент медична реформа не є завершеною, а поняття здоров'я

людини у відповідності до раціону харчування лишається невизначеним. У більшості європейських держав медична спеціальність «профпатологія» відсутня, а відповідні захворювання лікують терапевти, пульмонологи, кардіологи та ін. В українській державі існує спеціальність «профпатологія», а поняття здоров'я людини з точки зору гігієни праці передбачає факт відсутності професійних захворювань [1]. В одних країнах може існувати Конституція, в інших вона може бути відсутня, але в будь-якому випадку повинна бути система нормативно-технічних документів, у відповідності до якої формується розвиток медичних технологій, у тому числі поняття «здоров'я».

Висновки. На наш погляд, виникнення нових та стрімкий розвиток існуючих медичних технологій випереджає процес формування світогляду та усвідомлення свого особистого значення в житті іншої людини, тому викладання будь-яких медичних дисциплін та технологій обов'язково має включати в себе виховну складову, що повинно знайти своє відображення в системі НТД.

Література.

1. Гігієна та екологія. Підручник / за ред. В. Г. Бардова. – Вінниця: Нова Книга, 2006. – 720 с.
2. Філософські та соціально-екологічні проблеми медицини / за ред. проф. М. В. Кривоносова, доц. А. П. Алексеєнко. Харків, 2002. – 216 с.
3. Ванханен В. Д., Лебедева Е. А. Руководство к практическим занятиям по гигиене питания. – М.: Медицина, 1987. – 256 с.
4. Руководство к лабораторным занятиям по коммунальной гигиене: Учеб. пособие / Е. И. Гончарук и др. – М.: Медицина, 1990. – 416 с.